

Ecologisch Werkprotocol

Slootbeheer op terreinen van Staatsbosbeheer Flevoland

Projectnummer: 2026-015
In opdracht van: Waterschap Zuiderzeeland
Contactpersoon: [REDACTED]
Datum notitie: 29-01-2025
Opgesteld door: [REDACTED]
Gecontroleerd door: [REDACTED]
[REDACTED]

Inleiding

Waterschap Zuiderzeeland is voornemens om taluds van 13 watergangen te maaien. Deze watergangen zijn essentieel voor de afvoer van kwel en waterveiligheid. Het uitvoeren van de maaiwerkzaamheden kan negatieve effecten hebben op beschermde soorten en kunnen leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet. In dit kader is er een onderzoek naar beschermde natuurwaarden uitgevoerd¹. Dit onderzoek concludeerde dat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden mits er preventieve maatregelen worden uitgevoerd.

In onderhavig Ecologisch Werkprotocol (EWP) staat omschreven welke maatregelen getroffen moeten worden om schadelijke effecten van de (uitvoering van de) werkzaamheden op aanwezige of te verwachten soorten te voorkomen. Daarnaast geeft het werkprotocol een handreiking voor de werkwijze wanneer tijdens de realisatie van het project beschermde soorten worden aangetroffen. Ook wordt het handelen conform de zorgplicht, welke geldt voor alle in het wild levende planten en dieren, meegenomen.

Locaties

De watergangen waar deze maaiwerkzaamheden plaatsvinden, zijn gelegen in:

- Negen watergangen in Roggebotzand (Dronten),
- Twee watergangen in Swifterbos (Swifterbant),
- Twee watergangen in Spijk-Bremerberg (Biddinghuizen),

In Figuur 1 is een impressie weergegeven van de te beheren sloten en de directe omgeving.

Contactgegevens ecologische begeleider

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal de ecologische begeleiding worden uitgevoerd door:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
0345-753275

¹ [REDACTED] 2026. Onderzoek beschermde soorten Omgevingswet. Slootbeheer op terreinen van Staatsbosbeheer Flevoland. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg.

Figuur 1 | Overzicht met de watergangen die moeten worden beheerd. De watergangen zijn genummerd van 1 t/m 13.

Preventieve maatregelen

De preventieve maatregelen betreffen algemene maatregelen, maatregelen conform de zorgplicht en soortspecifieke maatregelen.

Mochten er zich gedurende de maaierwerkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, dan wordt direct contact opgenomen met de ecologisch begeleider.

De maaierwerkzaamheden moeten in januari of februari worden uitgevoerd. Indien het plan is om van deze periode af te wijken, dient contact te worden opgenomen met de ecologisch begeleider.

Dit werkprotocol moet tijdens de hele uitvoeringsperiode van de werkzaamheden aanwezig zijn en bij alle bij de werkzaamheden betrokkenen bekend zijn.

Maatregelen voor alle watergangen

- Wees alert op dieren tijdens de maaierwerkzaamheden. Wacht tot dieren zelfstandig het gebied hebben verlaten.
- Maai stapvoets in één richting zodat verstoorde dieren de mogelijkheid hebben om het gebied te verlaten.
- Verlichting is alleen aan wanneer dat functioneel noodzakelijk is. De verlichting wordt voldoende afgeschermd en alleen op het werk gericht. Gebruik alleen verlichting met een naar beneden gerichte lichtbundel.
- Tijdens de maaierwerkzaamheden en bij het bereiken van de te maaien watergangen dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van bestaande onderhoudspaden. Er mag niet gereden worden in de aangrenzende bospercelen en hier mogen ook geen materialen worden opgeslagen (Afbeelding 1 & 2).

Viridis

Onderzoeksbureau
voor natuur en landschap

- De maaiwerkzaamheden dienen uitsluitend overdag te worden uitgevoerd, dat wil zeggen na zonsopkomst en voor zonsondergang.
- Wees voorzichtig in de nabijheid van pijpen in de oevers en beschadig de pijpen niet tijdens de maaiwerkzaamheden (Afbeelding 3). Direct naast de pijpen mag wel worden gemaaid, mits de pijpen intact blijven
- Bij het maaien mag er niet worden geklepeld.
- De maaihoogte wordt afgesteld op 10 cm boven het talud.

Afbeelding 1 | Op het onderhoudspad voor de rode lijn mag wel worden gereden, op de strooisellaag achter de rode lijn mag niet worden gereden en mogen geen materialen worden opgeslagen.

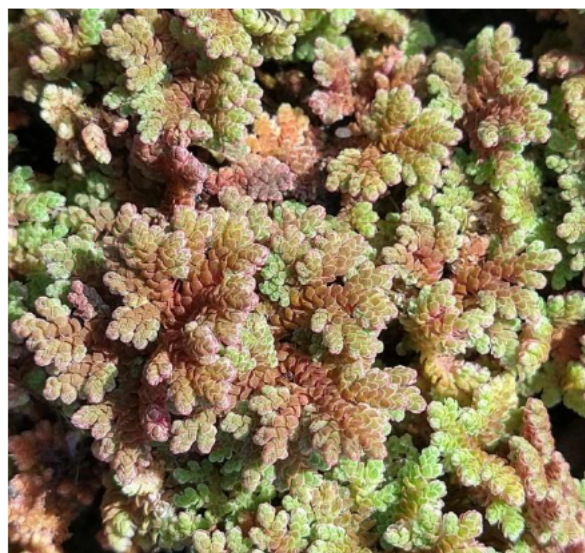
Afbeelding 2 | Op het onderhoudspad links van de rode lijn mag wel worden gereden, op het struweel rechts van de rode lijn mag niet worden gereden en mogen geen materialen worden opgeslagen.

Afbeelding 3 | Pijpen in oever dienen niet te worden beschadigd.

Maatregelen watergang 1

In watergang 1 komt grote kroosvaren voor (Figuur 2 & Afbeelding 4), dit is een soort die van nature niet in Nederland voorkomt. Bij het maaien van watergang 1 dient daarom de maaimachine na afronding van de werkzaamheden te worden gereinigd op locatie, bijvoorbeeld met een bezem. Watergang 1 bestaat uit twee delen: in het noordelijke deel is grote kroosvaren zeker aanwezig, in het zuidelijke deel is dit onzeker. Indien wordt overgegaan van het noordelijke naar het zuidelijke deel, moet de maaimachine tussentijds worden schoongemaakt.

Afbeelding 4 | Grote kroosvaren.

Maatregelen watergang 2:

Aan de zuidwestzijde van watergang 2 is een deel van het onderhoudspad begroeid met braamstruweel (Figuur 2 & Afbeelding 5). Dit struweel mag niet worden aangetast, op deze locatie dient het talud handmatig te worden gemaaid of vanaf de andere zijde van de watergang plaats te vinden.

Afbeelding 5 | Braamstruweel dat niet mag worden aangetast bij watergang 2.

Watergangen 8, 9, 12 & 13

Langs oevers van watergang 8, 9, 12 en 13 staat bovengronds afgestorven reuzenberenklauw, met bloemschermen die zaden bevatten (Figuur 2 & Afbeelding 6). De bloemschermen dienen voorafgaand aan het maaien te worden afgeknijpt en afzonderlijk te worden afgevoerd en verwerkt in bijvoorbeeld een container bestemd voor restafval. Werk voorzichtig en zorg er voor dat de zaden niet op de grond terecht komen. Nadat de zaaddragende delen zijn verwijderd, mag de resterende vegetatie regulier worden gemaaid.

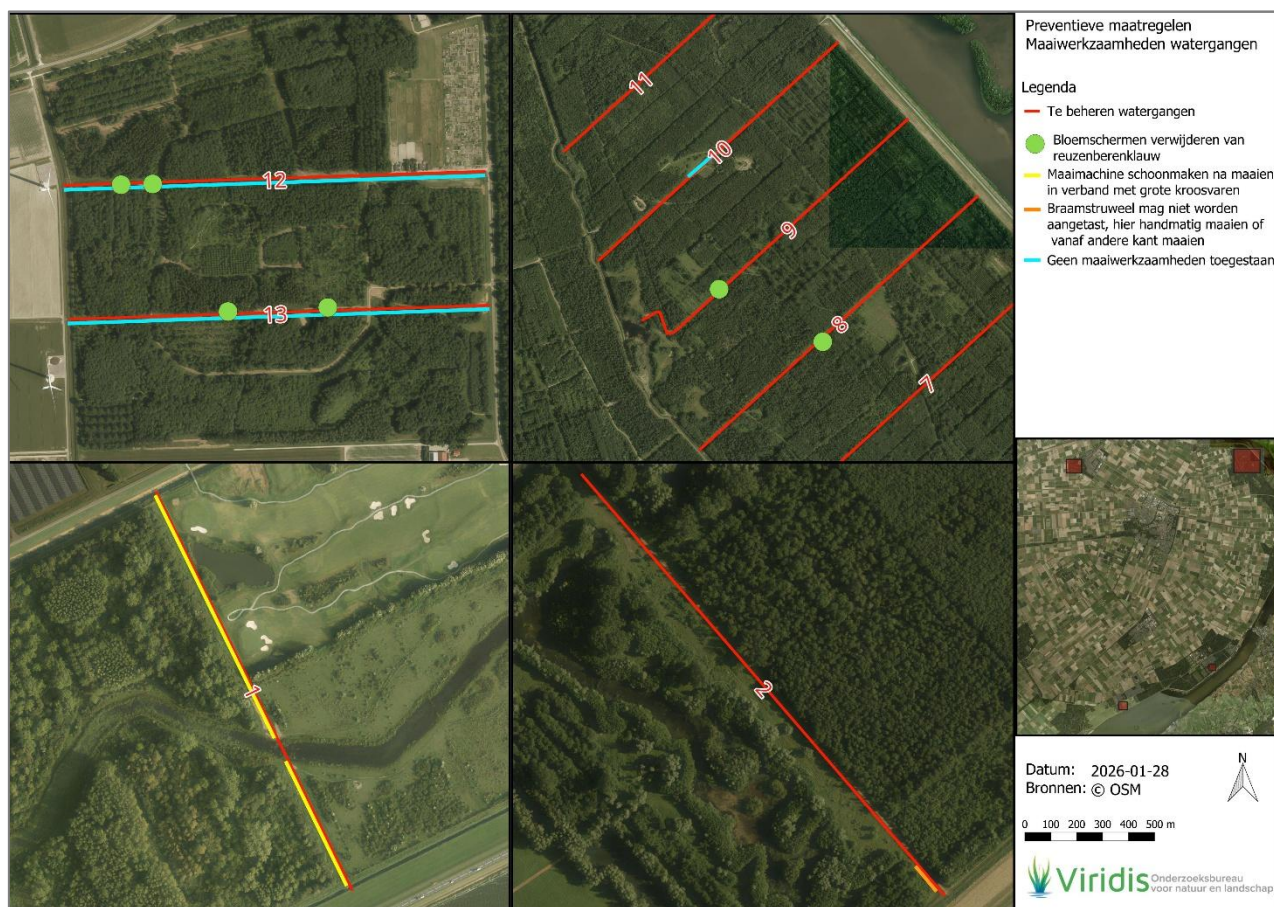
Afbeelding 6 | Bovengronds afgestorven reuzenberenklauw, de bloemenscherm is rood omcirkeld.

Watergang 10, 12 & 13

Watergangen 12 en 13 en een deel van de oever van watergang 10 bevatten een goed ontwikkelde rietvegetatie die geschikt is als habitat voor de otter (figuur 2 en afbeelding 7). Deze rietvegetatie dient behouden te blijven en mag daarom niet worden gemaaid.

Afbeelding 7 | Verbrede watergang met goed ontwikkelde rietkraag, geschikt habitat voor de otter.

Figuur 2 | Overzicht van de locatie gebonden preventieve maatregelen.

Colofon

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2022, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie